

HOLOKAUSTO SEMINARAI - ATSILIEPIMAI HOLOCAUST EDUCATION SEMINARS - FEEDBACK

Rokiškio rajono Pandėlio gimnazija Distric of Rokiškis, Pandėlis gymnasium

Gavome šią knygą ir gegužės 5d. bibliotekoje surengėme knygos pristatymą ir aptarimą, kuriame dalyvavo IIag klasės mokiniai ir istorijos mokytoja V. Adomėnienė. Pirmiausia mokiniams trumpai buvo pristatyta knyga, po to jie garsiai skaitė knygos ištraukas, dalinosi įspūdžiais. Istorijos mokytoja pakomentavo kai kuriuos knygos tekstų momentus.

Mokiniai sakė, kad knyga jiems patiko, nes buvo įdomu sužinoti apie sudėtingą žydų vaikų gyvenimą, jų išlikimą. Knyga sudomino savo tikroviškumu ir paprastu pasakojimu, suprantamu šių dienų jaunimui. Mokiniai žavėjosi žydų tautos vieningumu ir ištverme, taip pat lietuvių noru jiems pagelbėti.

Manome, kad ši knyga yra puiki edukacinė priemonė, kuri bus naudojama ir pamokose, ir kituose renginiuose. Dėkingi už naudingą leidinį.

Rokiškio r. Pandėlio gimnazijos bibliotekininkės V. Baužienė, R. Baltušienė

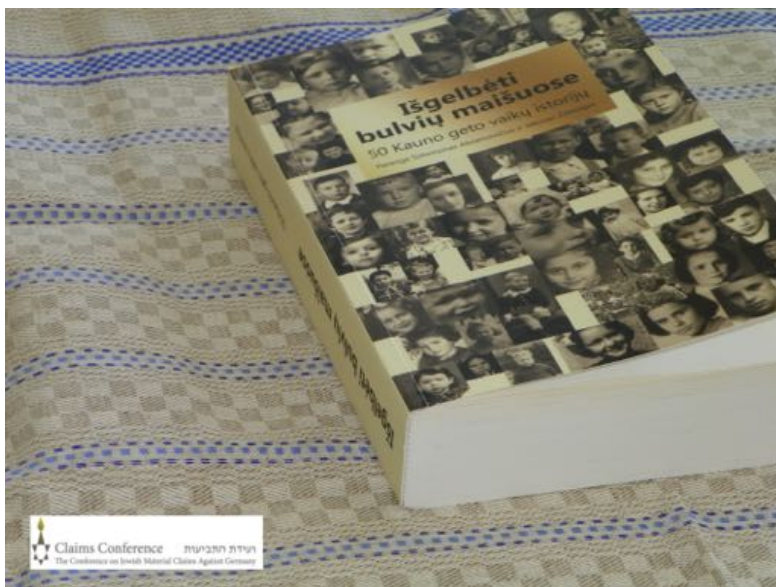
We got this book and on 5th of May we made a presentation and had a discussion at our school library. 10th grade students and history teacher Mrs. V. Adomėnienė participated in the event. Firstly, the book was presented to students, afterwards they read out the extracts and shared their impressions and feelings. History teacher gave some comments.

Students said that they liked the book, because it was interesting to learn about the complex lives of Jewish children and their survival. The book is catchy with its truthfulness and narrative simplicity, which is easy understandable by youth. The students were fascinated by the unity and endurance of Jewish nation, as well as desire of some Lithuanians to help them.

We think, that this book is a great educational tool, which will be used both during the lessons and for other events, as well. We are grateful for this useful publication.

Distric of Rokiškis, Pandėlis gymnasium, librarians V. Baužienė and R. Baltušienė

Photos from presentation

Akmenės rajono Akmenės gimnazija District of Akmenė, Akmenė gymnasium

Įspūdžiais ir gauta informacija (iš seminaro „Holokaustas mokinių akimis“) grįžusi pasidalinau su kolegomis: istorikais ir lietuvių kalbos ir literatūros mokytojais, pristačiau gautą knygą ir pasidalinau kita seminaro patirtimi.

Knygą naudoju istorijos pamokose: pvz. praeitą savaitę su penktokėliais, kalbėdami apie Holokausto tragediją, tiesiog skaitėme ištraukas, nagrinėjome liudininkų prisiminimus ir su dešimtokais. Knygą laikau savo klasėje, ją gali kas nori pavartyti, buvau įdavusi parsinešti mokinei, kuri labai domėjosi šia skaudžia tema, namo. Perskaitė šią knygą ir namiškiai.

Akmenės rajono Akmenės gimnazija, mokytoja Indrė Šiurkienė

I shared my impressions and information received from the seminar "Holocaust through the eyes of students" with my colleagues at school, with history, Lithuanian language and literature teaches. I presented the book and shared my experience that I had received from seminar.

This book I use as an educational tool in history classes: for example, last week we were reading some extracts from the book and discussed the tragedy of the Holocaust with the 5th grade students, we analyzed testimonies of witnesses with the 10th graders. I keep the book in my classroom and it is available to look through, to read for all students. One girl from my class took it home and read it, she was deeply interested in this painful topic of the Holocaust. This book was read by her family members as well.

District of Akmenė, Akmenė gymnasium, teacher Indrė Šiurkienė

Rokiškio rajono Obelių gimnazija District of Rokiškis, Obeliai gymnasium

Dalinamės nuotraukomis iš mūsų gimnazijos istorijos pamokų, kuriose mokytoja pristato naują knygą „Išgelbėti bulvių maišuose: 50 geto vaikų istorijų“. Per pamokas buvo skaitomos knygos ištraukos, kurios sudomino moksleivius. Knyga pirmiausia pasinaudojo istorikai vesdami pamokas, dabar ji yra gimnazijos bibliotekoje, todėl naudotis informacija, skaityti knygą gali visi gimnazijos bendruomenės nariai.

Rokiškio rajono Obelių gimnazija

We share photos from the history classes in our gymnasium. Teacher is presenting new book "Smuggled in potato sacks: 50 stories of the rescued kids from the Kaunas ghetto" during the lesson. Extracts from the book were read out loud, that interested students. The book is primarily used by historians in their lessons and now it is in the school library, therefore, access to the book is open to all members of the gymnasium community.

District of Rokiškis, Obeliai gymnasium

Photos from presentation

Šakių rajono Gelgaudiškio pagrindinė mokykla District of Šakiai, Gelgaudiškis middle school

Rengiamos integruotos istorijos ir lietuvių kalbos pamokos, skirtos 8 ir 9 klasių mokiniams. Su 5 klasės mokiniais aptarė tiek Holokausto temą, tiek pačią „Išgelbėti bulvių maišuose: 50 Kauno geto vaikų istorijų“ knygą per istorijos pamokas. Su 10 klasės mokiniais buvo mėginta susieti knygos pateiktus siužetus ir patirtis su Gelgaudiškio istorija bei pasidalinti šeimų istorijomis, kurios gelbėjo žydus. Taip pamokos virsta ne tik mokymusi apie praeitį, bet svarbiausia jos pajautimu.

Šakių rajonas, Gelgaudiškio pagrindinė mokykla, istorijos mokytoja Odeta Dailidienė

Our school is developing integrated history and Lithuanian language lessons for 8th and 9th grade students. During the lessons of history we were talking about Holocaust and about the book "Smuggled in potato sacks: 50 stories of the rescued kids from the Kaunas ghetto" with the 5th grade students. Students from the 10th grade were trying to link stories and experiences from the book with the local Galgaudiškis history and share families' stories, who were saving Jews. This is how lessons about past become not only education, but also, which is the most important, contribute to the ability to feel it.

District of Šakiai. Gelgaudiškis middle school, history teacher Mrs. Odeta Dailidienė

Rokiškio rajono Juodupės gimnazija District of Rokiškis, Juodupė gymnasium

Rašo jums iš Juodupės gimnazijos. Rekomendavome Jūsų dovanotą knygą „Išgelbėti bulvių maišuose: 50 Kauno geto vaikų istorijų“ gimnazijos mokytojams, mokiniams. Istorijos mokytoja, klasės auklėtoja R. Šimėnienė per klasės valandėlę su mokiniais skaitė ir aptarė knygos ištraukas ir pavasarį nutarė važiuoti ir aplankyti IX fortą. Pridedu nuotraukas iš klasės valandėlės.

Rokiškio rajonas, Juodupės gimnazija, ugdymo aprūpinimo skyriaus vedėja D. Šimėnienė

We are writing to you from Juodupė gymnasium. We recommended the book "Smuggled in potato sacks: 50 stories of the rescued kids from the Kaunas ghetto" which was donated by you, to all teachers and students in our gymnasium. History teacher Mrs. R. Šimėnienė was reading extracts from the book and discussed about it with her students during a lesson. They are already planning to go the Ninth Fort in Kaunas (the mass killings place).

District of Rokiškis, Juodupė gymnasium, Head of the School Education Department Mrs. D. Šimėnienė

Photos from presentation

Prienų rajono Jiezo gimnazija District of Prienai, Jieznas gymnasium

Noriu dar kartą Jūsų organizacijai padėkoti už išleistą knygą ir už galimybę ją įsigyti.

Apie seminarą ir knygą informavau mokyklos vadovę, bibliotekininkę, lietuvių kalbos mokytoją. Esu anglų kalbos mokytoja, todėl mano veiklos šia prasme kiek apribotos, o istorijos mokytojai didelio asmeninio entuziazmo nerodo. "Žydų temos" įtraukimas į ugdomuosius dalykus mūsų mokykloje tik prasideda. Sutikite, tai nėra dalykas, apie kurį galėtum kalbėti bet kada ir bet kaip. Mokykloje tam esame suplanavę ir paskyrę dvi dienas - rugsėjo 23 ir sausio 27. Šiais metais suorganizavome dvi edukacines išvykas į Kauno IX fortą. Jau mintyse planuoju veiklas ateinantiems mokslo metams. 2016 m. minimas Kauno geto įkūrimo 75-metis. Ketinu rugsėjo mėn. daryti savaitę integruotų pamokų, įtraukiant įvairių dalykų mokytojus. Jūsų knyga mano planuose bus atspirties taškas. Kauno žydų istorija liečia mane asmeniškai ir visas veiklas (tegu negausias), kurias galiu daryti kaip mokytoja ir kaip pilietė, darau jų atminimui.

Prienų rajonas, Jiezo gimnazija, anglų kalbos mokytoja Jolita Stačiokaitė

Once again I want to thank your organization for publishing this book and for donating it.

I informed our school director, librarian and Lithuanian teacher about the seminar and the book. Myself, I am an English teacher, therefore my activities in this sense are limited and history teachers do not show their personal enthusiasm. We have just recently started to incorporate "Jewish topic" into curriculum in our school. Obviously, you can not discuss this topic at any time and in any manner. So, we have already planned and assigned it for two special days: the 23rd of September and 27th of January. This year we have organized two educational trips to the Ninth Fort in Kaunas. I have already some plans in my mind for the upcoming school year. In 2016 it is a 75 year commemoration of Kaunas ghetto foundation. I am planning to organize a week of integrated lessons in September. The main idea is to involve other teachers into this week as well. Your book will be the starting point of my plans.

The history of Kaunas Jews touches me personally and all activities which I do as a teacher and as a citizen, I do in their memory.

District of Prienai, Jieznas gymnasium, English teacher Ms. Jolita Stačiokaitė

Rokiškio rajono Panemunėlio pagrindinė mokykla

District of Rokiškis, Panemunėlis middle school

Mūsų mokyklos biblioteka gavo šią knygą. Pirmiausia ją perskaičiau aš pati (mokyklos bibliotekininkė Jūratė Morkūnienė). Negali nejaudinti tokie žmonių likimai. Skaitant gali pasisemti stiprybės, nes jie tikėjo ir išgyveno tokiomis sąlygomis. Kiekviena istorija, kiekvienos šeimos gyvenimas, sužlugdyti jų likimai. Skaitant gera, kad pagrindinis tos istorijos liūdytojas išgyveno iki šių dienų, kad jam likimas buvo palankus, gauti didžiausią dovaną gyvenimą. Skaitydama nejučia nubraukiau nė vieną ašarą.

Mūsų mokyklos mokiniai anksčiau yra dalyvavę įvairiuose projektuose ir renginiuose renkant medžiagą apie žydų Holokaustą. Miestelyje gyveno nemažai žydų tautybės žmonių, kurie buvo nužudyti. Mokiniai rinko medžiagą užrašinėjo jų prisiminimus.

Ši knyga palengvino istorijos mokytojos darbą, mokinius supažindinant su tų dienų įvykiais. Knygą pristatė ne tik dešimtokams pagal programą, bet ir jaunesnėms klasėms. Kartu skaitė atsiminimus. Manau ši knyga neužsistovės knygų lentynose, ją mielai rinksis mokytojai, mokiniai bei miestelio bendruomenės nariai. Devintokus su knyga supažindina istorijos mokytoja Alvyda Vadeikienė.

Rokiškio rajonas, Panemunėlio pagrindinė mokykla, bibliotekininkė Jūratė Morkūnienė

Our school library received this book. I was the first of all who read it (school librarian Jūratė Morkūnienė). It's hard not to be touched by the fate of these people. Reading this book you gain strength, because people believed and survived in such a difficult conditions. Each story, each family life and their ruined fates. I felt a relief that the main witness survived until till the present day and his destiny was favorable to him and he received the biggest present – life. I was wiping away my tears while reading the book.

Our school students had been participating in different projects and events, which were related to collecting material about the Holocaust. A big Jewish community once lived in our town, and it was killed. Students were collecting materials, writing down testimonies.

This book makes teachers' work of presenting the events of those days to their students easier. The book was presented both to 10th graders and to younger classes. All together were reading the memoirs. I think that this book will not stay long on the bookshelf, it will be read by teachers, students and members of our local community.

History teacher Mrs. Alvyda Vadeikienė is introducing the book to the 9th grade students.

District of Rokiškis, Panemunėlis middle school, librarian Mrs. Jūratė Morkūnienė

Photos from presentation

Šakių „Varpo“ mokykla Šakiai “Varpas” school

Šakių „Varpo“ mokyklos istorijos mokytojai susipažino su mokyklą pasiekusia knyga „Išgelbėti bulvių maišuose: 50 Kauno geto vaikų istorijų“. Mānome, kad ši knyga taps viena iš svarbių mokymo priemonių istorijos pamokose 5, 6 ir 10 klasėse, nagrinėjant holokausto temą Lietuvoje. Šia knyga taip pat bus galima pasinaudoti pilietiškumo pagrindų, etikos pamokose bei klasės valandėlėse.

Knygoje aprašytos istorijas primins mokiniams Lietuvoje gyvenusių žmonių tragediją, skatins būti savikritiškiems savo istorijos atžvilgiu, padės atpažinti ir atmesti blogį, stoti nuskriaustojo, silpnesniojo pusėn ir tuo pačiu ugdyti pilietį.

Tačiau mus šiek tiek nustebino knygos įžangoje pateikti kai kurie faktai apie žydų tautos įsikūrimą Lietuvoje.

Šakių „Varpo“ mokykla, istorijos mokytojų vardu Rita Mauzienė

Our Šakiai “Varpas” school history teachers got acquainted with the book “Smuggled in potato sacks: 50 stories of the rescued kids from the Kaunas ghetto”. We are sure, that this book will be one of the important educational tools for studying Holocaust topic in Lithuania for 5th, 6th and 10th grade students. The book will be also useful during the lessons of civil education, ethics and class meetings.

The stories from the book will remind students about the tragedy of Lithuanian people, encourage self-criticism towards their history, will help to recognize and reject evil, stand for victims and at the same time it will bring up students as upstanding citizens.

However, we were surprised by some facts about the Jewish settlement in Lithuania presented in the introduction of the book.

Šakiai “Varpas” school, on behalf of history teachers, Mrs. Rita Mauzienė

Vilniaus Petro Vileišio progimnazija Vilnius Petras Vileišis progymnasium

Naudojasi gauta informacija seminaro metu. Šeštų klasių mokiniai skaitė knygos ištraukas, vyko diskusija – aptarimas. Sukūriau šios temos dėstymo metodiką. Kaip tik šiandien perdaviau kygą skaityti savo mokinei.

Vilniaus Petro Vileišio progimnazija, mokytoja Laima Linkuvienė

I am using information received during the seminar. 6th graders were reading extracts from the book, we held a discussion and debate. I created a teaching methodology for this theme. Just today I handed a book to my student for home reading.

Vilnius Petras Vileišis progymnasium, teacher Mrs. Laima Linkuvienė

Anykščių Antano Baranausko pagrindinė mokykla Anykščiai Antanas Baranauskas middle school

Mūsų mokyklos 7-8 klasių mokinių mintis apie knygoje „Išgelbėti bulvių maišuose: 50 Kauno geto vaikų istorijų“ sudėtas vaikų gyvenimo istorijas – kitoje skaidrėje.

Anykščių Antano Baranausko pagrindinė mokykla, istorijos mokytoja Daiva Tručinskienė

Students' (7th and 8th graders) reflections about children's stories from the book "Smuggled in potato sacks: 50 stories of the rescued kids from the Kaunas ghetto" – please, see the next slide.

Anykščiai Antanas Baranauskas middle school, history teacher Mrs. Daiva Tručinskienė

Krikščioniškąsias vertybes paneigiantis nacių elgesys su žydų vaikais buvo baisus, nes juos žudė vien todėl, kad jie žydų vaikai. Rodos žmonija žino Dešimt dievo įstatymų, bet išmanyti yra viena, o jais vadovautis – kita.

The behavior of Nazis against Jewish children was dreadful and denied Christian values. They killed them because children were Jews. It seems that humanity forgot the Ten Commandments, therefore to know them is one thing, and to follow them – another.

Laurynas

Manau, kad žmonės, kurie priglaudė žydų vaikus, buvo labai drąsūs ir kilnūs. Jie turėtų gauti aukščiausius įvertinimus ir apdovanojimus, nes jų auka – neįkainojama.

I think that people who sheltered Jewish children were very brave and noble. They should receive the highest awards, because their sacrifice is priceless.

Particija

Žydų vaikai prarado tapatybę, jų vardai, pavardės buvo pakeisti. Jie buvo atskirti nuo tėvų. Tai labai liūdnos istorijos. Antra vertus, jos žadina mūsų jautrumą, budina sąžinę, ugdo atjautą.

Jewish children had lost their identity, their names were changed. They were separated from their parents. These are very sad stories. On the other hand, they arouse our sensitivity, awaken consciences and develop our empathy.

Morta

Tai labai skaudūs vaikų prisiminimai. Šie vaikai išgyveno didelį skausmą: buvo priversti atsisakyti savo tapatybės, šeimos. Tai lyg savo gyvenimo praradimas. Dauguma toliau gyveno nežinomybėje. Manau, tie, kuriems pavyko išlikti gyviems, nusipelno didelės pagarbos.

These are very painful memories of children. They suffered an overwhelming anguish, they were forced to give up their identity and family. It is like the loss of your life. Many continued to live in uncertainty. I think those who managed to survive, deserve a great honor.

Brigita

Esu pats perskaitęs Holokausto tema dvi knygas: „Berniukas ant medinės dėžutės“ ir „Anos Frank dienoraštis“. Labai sukrėtė šiose knygoje pavaizduoti vaikų likimai. Galima pasiguosti, kad buvo gerų žmonių, kurie padėjo žydams.

I have read two books about Holocaust: "The Boy on the Wooden Box" and "Anna Frank diary". The fates of those children shocked me very much. At least there were people who helped Jews. Mantas

Aš manau, kad tuo laiku vykdyta veikla, elgesys su žydais – paprastais, nekaltais žmonėmis - buvo labai žiaurus. Istorijos „Išgelbėti bulvių maišuose“ sukrėtė mane. Tėvams buvo labai sunku išsiskirti su savo vaikais, bet tai buvo galimybė, kad jų vaikas liks gyvas. Tėvai labai stengėsi dėl savo vaikų bet kokia kaina. Tėvai pasiryžo sunkiausiam, kad jų vaikai liktų gyvi, galėtų užaugti, sukurti savo šeimą, realizuotis kaip asmenybės.

I think, at that time innocent Jews were treated and the behavior against them was just cruel. Stories from the book "Smuggled in potato sacks: 50 stories of the rescued kids from the Kaunas ghetto" shocked me. It was very difficult for the parents to part with their children, but it was the only chance for their child to remain alive. Parents tried very hard for the sake of their children, no matter how high the cost was for it. Parents determined themselves for the worst to ensure that their children would live, grow, and create their own families. Smiltė

Tai buvo labai sunkus, didelis išbandymas. Tai žmogiškumo išbandymas. Ne kiekvienas tai ištvėria. Kartais riba tarp žmoniškumo ir sužvėrėjimo būna labai siaura.

It was a very heavy and huge challenge. This was an ordeal for humanity. Not everyone can endure this. Sometimes the line between humane and barbarous behavior is very narrow. Greta

Neteisinga, kad žydų tautai teko toks skaudus likimas. Gyvybė yra didžiausia vertybė ir niekam neduota teisė ją atimti. Nusikaltimas prieš gyvybę – tai dieviškųjų teisių pamynimas. Kiek amžių dar turės praeiti, kad žmonija išmokytų šią tiesą?

It is unrightful, that the Jewish people had such a painful fate. Life is the greatest value, and no one has the right to take it away. Crime against life is a transgression of the divine rights. How many centuries will have to pass for humankind to learn this truth?

Vesta

Labai sunku, kai kiekvieną dieną turi gyventi baimėje ir nežinioje. Žydai gete nežinojo, ar tai paskutinė jų diena. Baisu yra nežinoti, ar išaušus rytui dar apkabinsi savo mamą, ar pamatysi saulę.

It is very difficult when every day you have to live in fear and uncertainty. Jews in the ghetto did not know whether this was the last day for them. It is really scary when you don't know, if this is the last day when you can hug your mother and see the sun.

Vaiva

Istorijos sukrečia. Kai sužinojau, ką teko iškęsti žydų šeimoms, supratau, kad gyvenu saugų ir gerą gyvenimą. Tokios istorijos žadina norą dalintis tuo, ką turiu, su tais, kurie gyvenime ko nors stokojo, itin su nuskriaustais, senais žmonėmis.

These stories are shocking. When I found out what Jewish families had to endure, I realized that I am living a safe and good life. These are the stories that arouse a desire to share what I have with those who lack something in life, particularly with disadvantaged, old people.

Iva

Tėvai parodė begalinę meilę savo vaikams. Jie rizikavo dėl menkos galimybės išgelbėti savo vaikus. Ne be reikalo sakoma, kad tėvų meilė už viską stipresnė, kad pasaulyje nėra didesnės jėgos.

Parents showed endless love for their children. They risked for the least possibility of saving their children. They say, and it is true, that parents' love is stronger than anything in the world, and there is indeed no greater power than the power of love.

Gabrielė

Man labai apmaudu, kad vyko tokie įvykiai. Tėvams buvo labai skaudu dėl savo vaikų, kuriuos slapta reikėjo perduoti kitiems. Bet tai buvo vienintelė galimybė išsaugoti jų gyvybę. Neįsivaizduoju nieko skaudesnio kaip būti atskirtai nuo mamos, tėčio, pačių brangiausių žmonių. Rodos širdis perplyštų: sunku patikėti, kad žmonės tai ištvėrė.

I was very disappointed that such events took place. It was very painful for parents to give their child to others. Though it was the only option to save their lives. I cannot imagine anything more severe than to be separated from your mother, from the father, from other the most precious people. It is just heartbreaking and it is hard to believe that people had to endure this.

Augustė

Photos from discussion

